Урок 56

Тема: Читання й аналіз тексту

Матеріали до уроку.

Що таке аналіз тексту?

Отже, докладніше. Аналіз - це метод дослідження якого-небудь предмета або дії, шляхом виділення окремих частин, щоб краще зрозуміти зміст. Аналізувати можна все, що завгодно: вірш, текст, вчинок, сказані слова і так далі. Головне, дотримуватися деякі правила. Що ж стосується аналізу тексту з шкільних предметів (літератури або російській мові), то дане заняття допомагає не просто читати книги, а читати осмислено. Так, щоб після прочитання можна було легко переказати твір і вловити думку автора. Звичайно на перших етапах учень буде задавати собі питання, як робити аналіз тексту. Але згодом йому стане легше розуміти твори, коли вони стануть більш складними. Даний метод роботи також допомагає налаштовуватися на творчу роботу і розкриває особистісне сприйняття.

Комплексний аналіз тексту

Це завдання включає в себе безліч параметрів, за якими легше зрозуміти уривок із твору. Але чіткої інструкції або схеми не існує, хоча дотримуватися якогось плану необхідно, щоб скласти текст аналізу, де висновок буде випливати з певних фактів, що підтверджуються наведеними аргументами. Варто почати з того, що після прочитання, нуеобходимо озаглавити текст. Так для себе можна визначити тему і тематику і вже спочатку відповісти на питання: "що цим уривком автор хотів сказати?".

1. Читання тексту
2. Тема
3. Ідея
4. Стиль
5. Тип мови
6. Основні орфограми та пунктуація

Варто пам'ятати, що тема - це предмет міркування. А тематика - це сукупність тим, які можуть бути у запропонованому уривку. У допомогу при аналізі можуть бути використані засоби зв'язку, які поділяються на лексичні і морфологічні. Тобто необхідно визначити, чи використовуються синоніми, повтори, сполучники, дієслова та дієприкметники.

Потрібно згадати і про стилі тексту, який може бути художнім, офіційно-діловим, науковим чи розмовною. А також слід уточнити, який використовується тип мовлення: розповідь, міркування, опис. Знання всіх моментів безсумнівно допоможе при розборі, і учень вже не буде ставити питання: а як робити аналіз тексту. Він відразу за певним планом почне досліджувати запропонований твір, і наприкінці легко зможе зробити висновок з наведеними аргументами.

І наостанок. Якщо текст узятий з якого-небудь твору, необхідно використовувати кілька кроків:

- Жанр тексту - легенда, вірш, притча, спогад, нарис
- Тема тексту - у будь-якому творі є своя тема
- Які використані прийоми побудови тексту - повтори, протиставлення, посилення, динамічність, споглядання
- Використання образотворчих засобів
- Загальне враження від прочитаного - якщо вдумливо читати текст, то певне враження обов'язково залишиться, про нього варто розповісти в самому кінці аналізу.

Прочитайте текст

(цифри в дужках позначають номери рядків)

і виконайте завдання.

Правила «доброго троля»

(1–5) Кілька років тому в нашому місті запрацювала «гаряча лінія», що дала змогу швидко комунікувати з владою для залагодження різноманітних проблем. Щойно цей контактний центр почав функціонувати, я стала його постійною клієнткою. За допомогою дзвінків удавалося відновлювати обгорілі ліфти, освітлення, асфальтове покриття й просто змушувати чиновників діяти.

(6–9) Кожна невелика перемога зі слухавкою в руках окрилювала й надавала сил рухатися далі. У цій взаємодії з посадовцями була якась магія: як громадянка я могла повідомити, що не все гаразд, і вони реагували: відписували, телефонували й ремонтували.

(10–12) Щоправда, з часом «гаряча лінія» дещо «охолола» й почала «реагувати» гірше, а я стала рідше телефонувати, зокрема через брак перемог над бюрократією, але все ж не опускала рук.

(13–15) За останні півроку я скаржилася на бухгалтерку, що курить у приміщенні РЕО, на незручний графік прийому паспортиста, на паркування автомобілів поряд з пам'ятником Леонідові Бикову… А влада, звісно ж, «реагувала»…

(16–21) У відповідях мене інформували, що сигаретного диму я не відрізняю від запаху зварювання, що паспортист дуже зайнятий, а паркування на газонах заборонено. Часом здавалося, що чиновники просто знущаються. Тож планувала написати нищівну статтю про бездіяльність такої «гарячої лінії», але сьогодні передумала й вирішила розповісти про інше: мою громадську активність не зведено нанівець.

(22–31) Причиною такої зміни стало те, що, проходячи повз пам'ятник Бикову, нарешті побачила омріяні клумби, які роблять під'їзд до нього неможливим і захищають майданчик від руйнування. Хай хоч і через три місяці, але мої скарги, де я повідомляла, що водії, заїжджаючи за постамент, перетворюють територію навколо нього на розбиту сільську дорогу, таки подіяли! Це нічого, що на перше звернення посадовці відповіли, що залишати

автівки на газоні заборонено й про це встановлено додаткові знаки (які там так і не з'явилися, а машини все продовжували нищити зелені насадження). Це нічого, що після другого сигналу мене «відфутболили» до патрульної поліції. Це все нічого... Головне, що перед пам'ятником таки облаштували квітники, які зупиняють «героїв» паркування...

(32–33) Велика ця перемога чи мала – не так суттєво. Вона важлива, бо унаочнює істину: відчиняють тому, хто стукає...

(34–44) Час пасивного очікування змін минув. Наша справа – «заражати» чиновників «вірусом небайдужості». Потрібно стати добрим і конструктивним тролем влади й спонукати її наводити лад, а щоб цей тролінг був дієвим й успішним, рекомендую взяти до уваги такі правила:

1. Якщо не намагатися щось змінити, тоді все залишиться як є.

2. Діяти треба письмово, а ще краще – з конкретним вхідним номером на документі.

3. Якщо з першого разу нічого не вийшло, не зневірюватися й діяти далі.

4. Якщо щось таки змінилося на краще, обов'язково дякувати.

5. Дякувати бажано теж письмово – це позитивний стимул для людей усередині системи відчувати власну значущість і повторювати свої маленькі подвиги.

(45–49) Якщо кожен стане добрим тролем, то вже завтра зміни будуть помітні, адже безлад починається саме тому, що ми мовчимо про жахливе дорожнє покриття наших вулиць, знищені пам'ятки архітектури, загиджені двори, украдені гроші... Боротися з цим треба не розмовами на кухнях, а офіційним діалогом з чиновниками. Крок за кроком.

За А. Леухіною

Прочитайте інформацію з Вікіпедії та виконайте завдання.

В інтернет-термінології «троль» – це людина, яка розміщує брутальні чи провокаційні повідомлення в Мережі, наприклад, на дискусійних форумах, перешкоджає обговоренню або ображає його учасників. Уважають, що термін «тролінг» є скороченням фрази «trolling for suckers» (техніка спортивної риболовлі), де «trolling», напевно, походить від «trawling» (тралення, ловля на блешню). Слово «тролінг», імовірно, набуло популярності завдяки подібності до слова «троль», що у фольклорі скандинавських народів позначає істоту потворну, неприємну, яка творить зло й завдає шкоди. Характерною рисою тролінгу є те, що його мета – привернути увагу до власної персони. Троль хоче відчувати свою значущість і «популярність», справити незабутнє враження й для цього використовує будь-які засоби.

Зважаючи на інформацію з Вікіпедії, можемо стверджувати, що в тексті «Правила “доброго троля”» значення слів «троль» і «тролінг» інші, ніж в інтернет-контексті. Найточніше суть цих понять у тексті передано в рядках

А Троль – соціально активна людина, яка упереджено ставиться до органів влади й за будь-якої нагоди намагається ускладнити процес їхньої роботи різноманітними брутальними зверненнями. Тролінг – процедура некоректного звернення до органів влади.

Б Троль – соціально небайдужа людина, яка не дає спокою тим, хто нехтує своїми посадовими обов’язками. Тролінг – процес постійного нагадування чиновникам про необхідність виконувати їхні обов’язки.

В Троль – соціально не реалізована людина, яка будь-якими засобами намагається показати перед владою свою значущість. Тролінг – діяльність троля, що заважає роботі чиновників.

Г Троль – соціально не затребувана людина, яка намагається само- реалізуватися шляхом постійного привертання уваги до себе. Тролінг – набридання іншим через саморекламу.

Позначте відповіді:

А)
Б)
В)
Г)

Фото конспектів уроку присилати електронну пошту irinanikolaevna1977@ukr.net